

Vit skulu framvegis útvega skip fyri einar 150 milliónir árliga, skal endurnýgging flotans standa mát við »foreldilsíð«, sigur Atli Dam:

Krumbtappurin

Tað kenst fullkomuliga bakvent, at skip og skipa-bygging standa so í teirri mynd, serliga nøkur fjølmíðlafólk og skrivara-borðsgeneralar hava skapt, at hann ið hevur við skip at gera, altíð hevur dálkaðar fingrar, og í hvussu so er, drigin upp í okkurt »svans«.

Givið er at ikki alt er av finasta slag, og at vit øll í bjartskygni ofta hava tørvað nóg góðar rentabilitetsmetingar, og at figgingar-, studnings- og veðhalds-

rokningar 10 ár fram í tíðina, gerst ongantíð veruleiki. Í kendum og væl kannaðum stovnum røkkur tú nakað áleiðis, men nýroyndir koma altíð at byggja á trúgv á møguleikar eftir teim og at tú finnur teir.

Føroyingar hava vágað og »satsað«.

Føroyingar koma framvegis at vága og »satsa«.

Heimildir

Havi fyrr sagt, at tá alt er kannað, tað veri seg av ting-

millardir, sum hesi skip hava veitt fyri hesi fáu ár.

Ílla var statt, komu ikki hesi nýggju, stásiliga skip fullfermd av livandi gulli so ofta sum tey gera.

Krumbtappurin

Í »Faro Tíðindi« verða teir fyra Barentshavstrolararnir skírdur krumbtappar í føroyskum búskapi, og tað er satt.

Í 1993 veiddu hesi skip fyri meira enn 200 mill. kr. og manningartarnir vóru

meira stovnsvinarliga, eldri flota og útróðrinum.

Lat okkum seta upp lista yvir nøkur av teim skipum, sum vóru í onkrum skipapakka, og sum hava verið í vinnu síðan: Høgífossur, Niels Pauli, Vesturvarði, Hviltenni, Phoenix, Vestmenningur, Artic Viking, Grønanes, Jaspis, Steintór, Vesturskin, Føstuvorði, Sölborg, Saturn III, Beinir, Vesturvón, Fugltúgván, Sundaberg, Hådegisklettur, Ocean Castle, Skálaberg, Sverri Ólason, Enniberg, Polarhav, Stjóman, Gullberg, Ran, Brimborg, Ljósa-felli, Stremblingur, Vesturbúgvín, Polar Sea, Stígaklettur, Ametyst - 34 skip og er listin ikki fullfíggi-aður.

Nøkur afturat komu sum vit mistu av landinum. Tey høvdu verið hent í Írmingarhavinum, á síld, svartkjafti og makreli ella á Hattonbank, men tey hava vit so mist og má tí roynast av nýggjum at útvega hóskaði - og blígari før - til hesar nýroyndir.

Nýggj skip farin úr flotanum:

Andrias í Hvannasundi, Háborg, Gáshólmur, Hvítanes, Klettur, Niclas á Selheyggi, Anglo, Fame, Glóðanes, Snoddíð, Artic Sea, Julius á Bakka, Miðvingur, Polarborg I, Polarborg II, Vársól og Polarfaríð.

Veðhaldstapini uppá hesi eru góðar 90 mió. kr. Hartil eru tap uppá nøkur teirra, sum enn eru í flotanum, men

seld ella tvangsseld innan-oyggja, men heldur ikki við teim íroknaðum koma vit nær í námind av milliardin.

Skeivar metingar og lógir

Havi ongantíð dult at fløgurnar vóru í størri lagi. Í onkrum føri kundi verið færri skip av einum slag. Men at meta skeivt ella gera feil er ikki lógarbrot. Politiska skipanin, sum krevur semjur, kostar ofta eitt sindur eyka.

Søgulig rangmynd

Tað er sostatt ein fullkomin rangmynd skapt av skipafløgnum og luti teirra í búskaparkreppuni. Hon var komin um vit høvdu hesi skip ella ikki.

Men tað verða og eru hesi skip, sum bera okkum í-gjøgnum ræppuna. Leggið til merkis hvussu fá teirra eru ætlað til traditionella veiðu eftir botnfiski undir Føroyum.

Hesi skip eru ikki bert krumbtappurin, men eisini mergurin í føroyskum búskapi.

Atli P. Dam

møguleikarnir hava verið í so rúmligir, og í mongum førum eisini ov vánaligt eginpeningagrundarlag.

Men haðani og til at siga, at alt er grugg og óregluligt, sum hevur við tey høvudsambod, sum eru tað einasta. Føroyar kunnu liva av, at gera, er so úti av bókin, at hetta nærur oyðileggur allar møguleikar fyri endurnýgging av tí flota, sum nú hevur ein miðalaldur upp á 29 ár.

Vit skulu nýta einar 150 mió. kr. árliga í meðal til fløgur í skip, skal hesin meðalaldur ikki rúka upp á 35-40 ár komandi tvey valskedini, og skulu vit ikki siga allar møguleikar frá okkum fyri at eiga før, ið kunnu troyta tað óroyta ríkidømi uttan fyri 200 fj. og á djúpum vatni innanfyri eins væl og pelagiska uppi í sjónum.

Summi ár verða fløgumarnar nakrar hundrad milliónur, onnur nærur ongar, men vit koma framhaldandi at gera ætlanir so frægt tað letur seg gera og royna har-efur.

Men nógva tosið frá bankum, frøðingur og leikmonnum um at vit skulu byggja á haldgóðar fram-

nevnd við serfrøðingshjálp ella politíkanning, sum jú er framd og áhaldandi fer fram, verður ongin spurningur um heimildarloysi eftir, og teir eykadómar, fjølmíðlar og onnur hava felt, fara úr gildi aftur.

Tá fáa vit vónandi farið viðari í vanligum fløgum, sum kunnu gera tað liviligi-ari her á landi.

Tá verða úttalisi um at fløgur í áttatiárunum framdar í heimildarloysi hava kostað milliarda veðhaldstap eisini deyð. Tí veðhaldstapini - heimilað ella óheimilað - upp á fløgur í fiskiskip í áttatiárunum røkka langt í frá milliard, heldur er talan um einar 300-400 milliónir, tá Heygadrangur og Reynsa-túndur eru undantúknir. Har gjørdur serligar umstøður seg galdandi.

Hvat er so vunnið?

Prátið um svartkjaftaevintýr, villar fløgur, ørar skipapakkarnar leivir ta fatan, at alt er farið fyri bakka.

So er ikki.

Flestu skipini eru enn í vinnu undir føroyskum flaggi, og nú verður talan um ikki bert eina men fleiri

oman fyri 500.000 kr.

Sama verður í 1994.

Men tó eru hesir trolarar bert krumbtappurin í einum tátti, sannleikin er at skipini útvega 1984 og seinni eru krumbtappurin í samlaða búskapinum.

Hetta sagt uttan at minka um virðingina fyri hinum

Húsavørður

Starvið sum húsavørður á Føroya Blindastovni er leyst at søkja.

Arbeiðið hjá húsavørðinum er fyrst og fremst at taka sær av øllum viðlíka-haldsarbeiði á Blindastovninum - bæði innandura og uttandura.

Húsavørðurin skal í samráð við fyrststjóðfólkið eisini luttaka í arbeiðinum á verkstaðnum.

Umsøkjarar við handverkaraútbúgving hava fyrirum.

Umsóknir mugu vera Blindastovninum í hendi í seinasta lagi 14. juli 1994.

Føroya Blindastovnur

Íslandsvegur 10A

110 Tórshavn

Postboks 2074 - 165 Argir

Fólk til verkstaðin á Føroya Blindastovni

Starvið sum hjálparfólk á verkstaðnum hjá Blindavinnuni er leyst at søkja.

Umsøjarin skal hava kunneika til snikkaramaskinur. Við hegni og hugflogi skal umsøjarin saman við teimum blindu og sjónveiku hava arbeiðið á verkstaðnum um hendi.

Dentur verður lagdur á at viðkomandi dugir at umsita og selja framleiðsluna.

Umsóknir mugu vera Blindastovninum í hendi í seinasta lagi 14. juli 1994.

Føroya Blindastovnur

Íslandsvegur 10A

100 Tórshavn

Postboks 2074 - 165 Argir

Amnesty International

Skrivstovan í Vágshotni er opin týsdag og fríggjadag kl. 10-16. Tlf. 15816.